

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte Vladimir Timofti

Judecători Victor Boico, Nadejda Toma, Anatolie Țurcan, Elena Cobzac

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2018, declarat de către procurorul în Procuratura Anticorupție Munteanu Victor, în cauza penală în privința inculpaților

Cazacu Ion XXX, născut la XXX, originar din XXX, domiciliat în XXX;

Tincu Petru XXX, născut la XXX, originar din XXX, domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 08.08.2014 – 25.04.2016;
2. Instanța de apel: 20.05.2016 – 09.12.2016;
28.07.2017 – 17.09.2018;
3. Instanța de recurs: 17.03.2017 – 20.06.2017;
02.01.2019 – 18.06.2019.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Grigoriopol din 25 aprilie 2016, Cazacu Ion și Tincu Petru au fost achitați de sub învinuirea de comiterea infracțiunilor, Cazacu Ion – de cea prevăzută de art.324 alin.(3) lit.a) Cod Penal, iar Tincu Petru – de cea prevăzută de art.325 alin.(3) lit.a¹) Cod Penal, pe motiv că acțiunile acestora nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor.

2. Prima instanță a constatat că, prin rechizitoriu, *Tincu Petru* este învinuit că, la începutul lunii aprilie 2014, având calitatea procesuală de inculpat în cauza penală nr.1-35/14, intentată în baza art.264¹ alin.(3) Cod penal și care se afla în examinare la președintele Judecătorei raionului Glodeni, Cazacu Ion, i-a promis acestuia, pentru adoptarea unei sentințe favorabile, 700 Euro, care, conform cursului oficial al Băncii Naționale din Moldova, constituie 12951,19 lei.

În continuarea acțiunilor sale infracționale, la data de 16 aprilie 2014, aproximativ ora 10:00, după încheierea ședinței de judecată în cauza penală indicată, Tincu Petru, aflându-se în sediul Judecătorei raionului Glodeni din str. Ștefan cel Mare 7, or Glodeni, s-a înțeles cu judecătorul Cazacu Ion să-i transmită suma pretinsă de 10000 lei prin intermediul procurorului în Procuratura raionului Glodeni Velișco Liviu, care participa pe caz în calitate de acuzator de stat.

Ulterior, în aceeași zi, aproximativ la ora 16:00, Tincu Petru, acționând

conform înțelegerii prealabile cu judecătorul Cazacu Ion, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, s-a prezentat, conform planului stabilit, la Procuratura raionului Glodeni din str. Decebal 9a, or. Glodeni, unde i-a transmis procurorului Velișco Liviu suma de 10000 lei, bani care urmau să fie transmiși magistratului Cazacu Ion, pentru pronunțarea unei sentințe mai blânde în privința sa, și anume aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, fără privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport.

Cazacu Ion este învinuit că, deținând, în baza decretului Președintelui Republicii Moldova nr.369-VII din 14 decembrie 2012, funcția de președinte al Judecătoriei raionului Glodeni, în conformitate cu prevederile art.123 alin.(3) Cod penal, fiind persoană cu funcție de demnitate publică, al cărei mod de numire este reglementat de art.116 alin.(2) din Constituție, reprezentând, potrivit art.1 alin.(1) și (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr.544-XII din 20 iulie 1995, unicul purtător al puterii judecătorești, investit constituțional cu atribuții de înfăptuire a justiției, pe care le execută în baza legii, având, în temeiul art.15 alin.(1) lit.a), e) din Legea cu privire la statutul judecătorului, obligația de a fi imparțial, de a asigura apărarea drepturilor și libertăților persoanelor, onoarei și demnității acestora, de a respecta întocmai cerințele legii la înfăptuirea justiției și de a asigura interpretarea și aplicarea uniformă a legislației, de a se abține de la fapte care dăunează intereselor serviciului și prestigiului justiției, care compromit cinstea și demnitatea de judecător, provoacă îndoieli față de obiectivitatea lor, de a respecta prevederile Codului de etică al judecătorului, și, în temeiul art.15 alin.(2) din Legea cu privire la statutul judecătorului, obligația de a informa imediat președintele instanței judecătorești și Consiliul Superior al Magistraturii despre orice tentativă de a fi influențați în procesul de examinare a cauzelor, fiind obligat să respecte prevederile art.5 alin.(1) lit.g) și 9 alin.(3) din Codul de etică al judecătorului, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.366/15 din 29 noiembrie 2007, potrivit căroră judecătorul urmează să-și exercite responsabilitățile juridice ce îi revin în măsura în care să se asigure de aplicarea corectă a legii și instrumentarea cauzelor în mod echitabil, eficient și fără întârziere, judecătorul nu se poate implica în activități care încalcă legile, normele sau standardele de etică din Cod, ce ar duce la imparțialitate, prejudecăți, conflicte de interese sau ar interveni în responsabilitățile profesionale, încălcând prevederile enunțate, a comis acțiuni care au subminat autoritatea și prestigiul justiției, discreditând înalta funcție de judecător, exprimate prin corupere pasivă săvârșită de o persoană cu funcție de demnitate publică în următoarele circumstanțe.

La data de 20 martie 2014, lui Cazacu Ion, în calitate de judecător, i-a fost repartizată spre examinare în fond cauza penală nr.2013090331 (număr de judecată 1-35/14) în privința lui Tincu Petru, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(3) Cod penal - conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică.

La începutul lunii aprilie 2014, Cazacu Ion, având spre examinare cauza penală nominalizată, în scopul obținerii banilor ce nu i se cuvin, pentru adoptarea unei sentințe mai blânde și fără lipsirea de dreptul de a conduce mijlocul de transport, a pretins de la Tincu Petru suma de 700 Euro, care, conform cursului oficial al Băncii Naționale din Moldova, constituie 12951,19 lei.

În continuarea acțiunilor sale infracționale, la data de 16 aprilie 2014, aproximativ ora 10:00, după încheierea ședinței de judecată în cauza penală indicată, aflându-se în incinta Judecătorei raionului Glodeni din str. Ștefan cel Mare 7 or. Glodeni, i-a solicitat lui Tincu Ion să-i transmită suma de 10000 lei prin intermediul procurorului în Procuratura raionului Glodeni Velișco Liviu, care participa în calitate de acuzator de stat în proces.

Ulterior, în aceeași zi, în jurul orei 16.00, Tincu Ion, acționând conform înțelegerii avute cu judecătorul Cazacu Ion, aflându-se în Procuratura raionului Glodeni din str. Decebal 9a, or. Glodeni, i-a transmis procurorului Velișco Liviu suma de 10000 lei, care urma să-i fie transmisă magistratului.

Tot la 16 aprilie 2014, între orele 16:55-16:58, Cazacu Ion, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, urmărind intenția de a primi banii ce nu i se cuvin, aflându-se în biroul său de serviciu din Judecătoria raionului Glodeni, conform înțelegerii prealabile, a primit de la procurorul Velișco Liviu suma de 10000 lei, transmisă de către Tincu Ion și convenită cu acesta, pentru adoptarea unei sentințe de aplicare în privința ultimului a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, fără lipsirea de dreptul de a conduce mijlocul de transport. Imediat după primirea banilor, Cazacu Ion a fost prins în flagrant, mijloacele bănești în sumă de 10000 lei, fiind depistate în masa de lucru din anticamera biroului său de serviciu.

3. La data de 06 mai 2016, procurorul a declarat apel împotriva sentinței, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Cazacu Ion să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal la 8 ani închisoare, cu aplicarea amenzii în mărime de 10000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în domeniul exercitării puterii judecătorești pe un termen de 15 ani și cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip închis, iar Tincu Ion să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.325 alin.(3) lit.a¹) Cod penal la 8 ani închisoare, cu amendă în mărime de 8000 unități convenționale și cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip închis.

Procurorul a invocat că, instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei, vinovăția inculpaților de cele incriminate fiind pe deplin dovedită; - a adoptat o atitudine părtinitoare și a încălcat prevederile 24 alin.(4), 100 alin.(1), 314 alin.(1) și (2), 317 alin.(2) și 376 Cod de procedură penală; - instanța s-a bazat în exclusivitate pe declarațiile inculpaților; - eronat a considerat că respectiva cauză penală a fost intentată în lipsa unei bănuieli rezonabile, că măsurile speciale de investigație au fost puse în aplicare fără ca la dosar să existe vreo probă care ar dovedi că Tincu Ion intenționa să ofere sau că ar fi promis bani și că organul de urmărire penală nu a avut un comportament „esențialmente” pasiv; - instanța a avut o părere preconcepută despre nevinovăția inculpaților și a dat o interpretare eronată datelor conținute în procesul-verbal privind documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, relevarea și fixarea acțiunilor persoanei utilizând aparate tehnice de înregistrare din 07 mai 2014 și stenogramei convorbirilor petrecute dintre Tincu Ion și Guțu Viorel din 14 aprilie 2014; - neîntemeiat a declarat nule procesele-verbale privind documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice

din 16 aprilie 2014 și probele administrate, precum și neîntemeiat a constatat că procesul-verbal de consemnare a măsurii speciale de investigație a fost întocmit contrar prevederilor art.94 alin.(1) pct.2) și 8) Cod de procedură penală; - în descriptivul ordonanțelor din 07 mai 2014 cu privire la indicarea orei 15:30, a fost comisă o eroare materială, iar acuzarea a solicitat înlăturarea ei; - instanța neîntemeiat a făcut comparație între două măsuri speciale de investigații diferite, și anume: documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice și interceptarea și înregistrarea comunicărilor, efectuate separat cu utilizarea tehnicii speciale diferite, ajungând la o concluzie greșită; - este neîntemeiată și concluzia instanței, precum că controlul dispus prin ordonanța din 11 aprilie 2014 a fost dispus contrar scopului legitim; - contrar alegațiilor instanței, nici Garștea Grigore și nici Velișco Liviu, nu au fost investigați sub acoperire, or ultimul, care fiind în funcția de procuror, a depus denunț cu privire la acțiunile infracționale ale judecătorului Cazacu Ion, fapt ce a servit temei pentru Procurorul General să pornească urmărirea penală în privința acestuia; - instanța neîntemeiat a constatat ilegalitatea acțiunilor martorilor și ale organului de urmărire penală și nu a dat apreciere declarațiilor martorilor Garștea Nicu, Garștea Grigore, Guțu Viorel, Barcari Pavel și Sleptov Igor; - în cadrul examinării cauzei, instanța nu i-a dat posibilitate acuzării să prezinte proba cu martor, și anume martorul Velișco Liviu, care se afla în or. Paris, Franța, fiind solicitată remiterea cererii de comisie rogatorie privind citarea acestuia.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2016, apelul procurorului a fost respins ca fiind nefondat, fiind menținută sentința.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond, corect a stabilit că, învinuirea înaintată inculpaților nu și-a găsit confirmare, susținând argumentele instanței puse la baza sentinței de achitare.

5. La 22 februarie 2017, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Devder Djulieta și procurorul în Procuratura Anticorupție Muntean Victor au declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, invocând că instanța de apel nu a luat măsurile necesare pentru ca probele concludente și utile, prezentate de acuzare să fie cercetate și apreciate la justa lor valoare; - instanțele de fond eronat au pus la îndoială credibilitatea denunțătorului sub aspectul practicii CEDO, iar presupusele încălcări invocate în soluțiile adoptate nu au niciun fundament juridic sau probatoriu, neîntemeiat desființând actele procedurale întocmite de către organul de urmărire penală și probele administrate în baza acestora; - neîntemeiat a constatat în acțiunile organului de urmărire penală elemente de provocare; - deși instanța face trimitere la practica CtEDO, nu explică în ce mod hotărârile Curții sunt aplicabile în speță; - instanța de apel, preluând soluția adoptată de către instanța de fond, s-a limitat la o motivare insuficientă și contrară probatoriului administrat pe cauză, acuzarea prezentând probe concrete, veridice, consecutive și consecvente în vederea stabilirii vinovăției inculpaților de comiterea infracțiunilor imputate; - instanța de apel a preluat concluziile formulate de prima instanță, fără a proceda la o apreciere proprie, specifică activității de judecare a apelului, lăsând fără argumentare fiecare din criticile și mijloacele de promovare a intereselor procesuale invocate de către apelant.

6. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 iunie 2017, recursul ordinar

declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Devder Djulieta și procurorul în Procuratura Anticorupție Muntean Victor a fost admis, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea deciziei, instanța de recurs a constatat că prima instanță nu a judecat cauza în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu; a conchis confuz că contradicțiile și divergențele nu au fost înlăturate la urmărirea penală, or, această chestiune, potrivit art.8 și 101 Cod de procedură penală, urma să o soluționeze însăși instanța în cadrul aprecierii probelor administrate pe caz, inclusiv declarațiile inculpatului Tincu Petru și ale martorilor, date la faza urmăririi penale în raport cu cele date la faza examinării cauzei în instanța de judecată, nefiind clar care dintre acestea au fost puse la baza hotărârii pronunțate și care au fost respinse; nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete, de fapt și de drept, indicate în rechizitoriu diferențiat pentru fiecare inculpat, și nu a indicat motivele pentru care a respins toate probele aduse în sprijinul învinuirii.

Instanța de recurs a mai precizat că mențiunea din descriptivul sentinței că unele acte procedurale contravin dispozițiilor de drept formal și material nu este argumentată în raport cu prescripțiile concrete din respectivele norme de drept.

Mai mult, instanța, mai întâi a reprodus declarațiile inculpatului Tincu Petru privind circumstanțele în care de la el au fost ceruți bani, a făcut rost de 10.000 lei și i-a transmis pentru soluționarea cauzei sale penale, ca apoi să concluzioneze absolut neclar și divergent că: „... la dosar nu a existat vreo probă care ar dovedi că Tincu P. intenționează să ofere sau că ar fi promis bani pentru a obține o decizie favorabilă..., nu a fost adusă nici o probă care ar permite constatarea cu certitudine a vinovăției inculpaților...”.

Totodată, instanța de recurs a precizat că, remarca sumară din descriptivul sentinței, precum că: „Organul de urmărire penală nu s-a limitat la investigarea activității pretinse a fi infracționale într-un mod esențialmente pasiv, astfel încât factorul determinant să rămână comportamentul persoanelor implicate în activitatea ilegală... În cazul în care un acuzat susține că a fost provocat la săvârșirea unei infracțiuni, instanțele judecătorești trebuie să examineze minuțios materialele dosarului, deoarece pentru a îndeplini cerința unui proces echitabil în sensul art. 6 par. 1 din Convenție, toate probele obținute în rezultatul provocării de către poliție trebuie să fie excluse”, este lipsită de o finalitate logică, de o motivație raportată la circumstanțele concrete ale cauzei și jurisprudența relevantă națională și cea a CtEDO în aspectul vizat.

Astfel, Colegiul penal a conchis că prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

Consecvent, instanța de apel nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată. Nu a apreciat fiecare

probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în rechizitoriu, diferențiat pentru fiecare inculpat, și nu a indicat motivele pentru care a respins toate probele aduse în sprijinul învinuirii.

Totodată, remarca din descriptivul deciziei că unele acte procedurale contravin dispozițiilor de drept formal și material nu este argumentată în raport cu prescripțiile concrete din respectivele norme de drept, iar mențiunea confuză și sumară că: „Deși primirea banilor a fost realizată prin intermediul procurorului Velișco L., aceasta a avut loc în urma acțiunilor instigatoare și provocatoare evidente și insistente ale lui Velișco L., Garștea G. și Popa M., care au acționat împreună cu organul de urmărire penală, ca agenți ai statului, astfel fiind încălcat dreptul la un proces echitabil, prevăzut de art.6 CEDO”, nu este însoțită de o motivare raportată la circumstanțele concrete ale cauzei și jurisprudența relevantă națională și a CtEDO.

De asemenea, nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel și și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, inclusiv declarațiile inculpaților și martorilor Popa M., Guțu V., Crecicovschi D., Calarașciuc I., Rău O., Nogai V. și Slepțov I. date în ședința instanței de fond, procesele - verbale de sechestru din 23.07.2014, încheierile judecătorului de instrucție din 17.07.2014 și 18.07.2014, cât și probele de la f.d.7, 8, 12, 13, 29-30, 34-39, 41-54, 62-65, 84, 127 vol.1, f.d.154-155 vol.2, f.d. 138-165, 175, 205-208, 213-219, 220-223 vol.4 și f.d.40-48, 50-53 vol.5.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2018, apelul declarat de către procuror a fost admis din alte motive, casată total sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cazacu Ion și Tincu Petru au fost achitați de sub învinuirea de comiterea infracțiunilor, Cazacu Ion – de cea prevăzută de art.324 alin.(3) lit.a) Cod Penal, iar Tincu Petru – de cea prevăzută de art.325 alin.(3) lit.a¹) Cod Penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că prima instanță, deși corect a constatat că inculpații urmează a fi achitați de sub învinuirea de comiterea infracțiunilor incriminate, a stabilit incorect starea de fapt, motivul și temeiul de drept care, în cele din urmă, duc la achitarea inculpaților.

Instanța de apel a precizat că, circumstanțele de fapt și de drept, prezente în respectiva cauză penală, demonstrează integral că acțiunile de provocare ale organului de urmărire penală și încălcările procesuale admise de către acuzator sunt anume motivele pentru care inculpații urmează să fie achitați, nefiind constatată existența faptei infracțiunii. Or, probele administrate de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința instanței de fond, și suplimentar în ședința instanței de apel, atestă că nu au fost constatate faptele infracționale incriminate inculpaților. Mai mult, anume încălcările de procedură admise la etapa urmăririi penale au făcut inadmisibilă aprecierea acestora drept verosimile, concludente și pertinente.

Rejudecând cauza, instanța de apel a constatat că, prin rechizitoriu, *Tincu Petru* este învinuit că, la începutul lunii aprilie 2014, având calitatea procesuală de inculpat în cauza penală nr.1-35/14, intentată în baza art.264¹ alin.(3) Cod penal și

care se afla în examinare la președintele Judecătoriei raionului Glodeni, Cazacu Ion, i-a promis acestuia, pentru adoptarea unei sentințe favorabile, 700 Euro, care, conform cursului oficial al Băncii Naționale din Moldova, constituie 12951,19 lei. În continuarea acțiunilor sale infracționale, la data de 16 aprilie 2014, aproximativ ora 10:00, după încheierea ședinței de judecată în cauza penală indicată, Tincu Petru, aflându-se în sediul Judecătoriei raionului Glodeni din str. Ștefan cel Mare 7, or. Glodeni, s-a înțeles cu judecătorul Cazacu Ion să-i transmită suma pretinsă de 10000 lei prin intermediul procurorului în Procuratura raionului Glodeni Velișco Liviu, care participa pe caz în calitate de acuzator de stat.

Ulterior, în aceeași zi, aproximativ la ora 16:00, Tincu Petru, acționând conform înțelegerii prealabile cu judecătorul Cazacu Ion, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, s-a prezentat, conform planului stabilit, la Procuratura raionului Glodeni din str. Decebal 9a, or. Glodeni, unde i-a transmis procurorului Velișco Liviu suma de 10000 lei, bani care urmau să fie transmiși magistratului Cazacu Ion, pentru pronunțarea unei sentințe mai blânde în privința sa, și anume aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, fără privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport.

Astfel, *Cazacu Ion* este învinuit de faptul că, deținând, în baza decretului Președintelui Republicii Moldova nr.369-VII din 14 decembrie 2012, funcția de președinte al Judecătoriei raionului Glodeni, în conformitate cu prevederile art.123 alin.(3) Cod penal, fiind persoană cu funcție de demnitate publică, al cărei mod de numire este reglementat de art.116 alin.(2) din Constituție, reprezentând, potrivit art.1 alin.(1) și (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr.544-XII din 20 iulie 1995, unicul purtător al puterii judecătorești, investit constituțional cu atribuții de înfăptuire a justiției, pe care le execută în baza legii, având, în temeiul art.15 alin.(1) lit.a), e) din Legea cu privire la statutul judecătorului, obligația de a fi imparțial, de a asigura apărarea drepturilor și libertăților persoanelor, onoarei și demnității acestora, de a respecta întocmai cerințele legii la înfăptuirea justiției și de a asigura interpretarea și aplicarea uniformă a legislației, de a se abține de la fapte care dăunează intereselor serviciului și prestigiului justiției, care compromit cinstea și demnitatea de judecător, provoacă îndoieli față de obiectivitatea lor, de a respecta prevederile Codului de etică al judecătorului, și, în temeiul art.15 alin.(2) din Legea cu privire la statutul judecătorului, obligația de a informa imediat președintele instanței judecătorești și Consiliul Superior al Magistraturii despre orice tentativă de a fi influențați în procesul de examinare a cauzelor, fiind obligat să respecte prevederile art.5 alin.(1) lit.g) și 9 alin.(3) din Codul de etică al judecătorului, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.366/15 din 29 noiembrie 2007, potrivit căreia judecătorul urmează să-și exercite responsabilitățile juridice ce îi revin în măsura în care să se asigure de aplicarea corectă a legii și instrumentarea cauzelor în mod echitabil, eficient și fără întârziere, judecătorul nu se poate implica în activități care încalcă legile, normele sau standardele de etică din Cod, ce ar duce la imparțialitate, prejudecăți, conflicte de interese sau ar interveni în responsabilitățile profesionale, încălcând prevederile enunțate, a comis acțiuni care au subminat autoritatea și prestigiul justiției, discreditând înalta funcție de judecător, exprimate prin corupere pasivă săvârșită de o persoană cu funcție de demnitate publică în următoarele circumstanțe.

La data de 20 martie 2014, lui Cazacu Ion, în calitate de judecător, i-a fost repartizată spre examinare în fond cauza penală nr.2013090331 (număr de judecată 1-35/14) în privința lui Tincu Petru, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(3) Cod penal - conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică.

La începutul lunii aprilie 2014, Cazacu Ion, având spre examinare cauza penală nominalizată, în scopul obținerii banilor ce nu i se cuvin, pentru adoptarea unei sentințe mai blânde și fără lipsirea de dreptul de a conduce mijlocul de transport, a pretins de la Tincu Petru suma de 700 Euro, care, conform cursului oficial al Băncii Naționale din Moldova, constituie 12951,19 lei.

În continuarea acțiunilor sale infracționale, la data de 16 aprilie 2014, aproximativ ora 10:00, după încheierea ședinței de judecată în cauza penală indicată, aflându-se în incinta Judecătoriei raionului Glodeni din str. Ștefan cel Mare 7 or. Glodeni, i-a solicitat lui Tincu Ion să-i transmită suma de 10000 lei prin intermediul procurorului în Procuratura raionului Glodeni Velișco Liviu, care participa în calitate de acuzator de stat în proces.

Ulterior, în aceeași zi, în jurul orei 16.00, Tincu Ion, acționând conform înțelegerii avute cu judecătorul Cazacu Ion, aflându-se în Procuratura raionului Glodeni din str. Decebal 9a, or. Glodeni, i-a transmis procurorului Velișco Liviu suma de 10000 lei, care urma să-i fie transmisă magistratului.

Tot la 16 aprilie 2014, între orele 16:55-16:58, Cazacu Ion, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, urmărind intenția de a primi banii ce nu i se cuvin, aflându-se în biroul său de serviciu din Judecătoria raionului Glodeni, conform înțelegerii prealabile, a primit de la procurorul Velișco Liviu suma de 10000 lei, transmisă de către Tincu Ion și convenită cu acesta, pentru adoptarea unei sentințe de aplicare în privința ultimului a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, fără lipsirea de dreptul de a conduce mijlocul de transport. Imediat după primirea banilor, Cazacu Ion a fost prins în flagrant, mijloacele bănești în sumă de 10000 lei, fiind depistate în masa de lucru din anticamera biroului său de serviciu.

Pentru a ajunge la concluzia de a dispune achitarea inculpaților de sub învinuirea de comiterea infracțiunilor incriminate, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, instanța de apel a dat o nouă apreciere probelor administrate la faza urmăririi penale, cercetate în prima instanță și suplimentar în instanța de apel, și pe care le-a examinat conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, și anume: declarațiile martorului Popa Mihail, Garștea Nicu, Garștea Grigore, Barcari Pavel, Sleptov Igor, Guțu Viorel, Crecicovschi Dorian, Carlașuc Igor, Rău Octavian, Nogai Vasile și actele cauzei: procesele-verbale privind documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, relevarea și fixarea acțiunilor persoanei utilizând aparate tehnice de înregistrare din 07.05.2014 (f.d.14-17 v.1), privind documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice din 16.04.2014(f.d.19-39 v.1), privind documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice din 17.04.2014 (f.d.41-54 v.1), privind cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură

supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și de filmat din 07.05.2014 și stenograma convorbirilor care au avut loc pe data de 15.04.2014, 16.04.2014, 15.04.2014 și 16.04.2014 (f.d.66-72 v.1), privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 17.04.2014 și stenograma convorbirilor din 16.04.2014 (f.d.87-89 v.1), privind documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, relevarea și fixarea acțiunilor persoanei utilizând aparate tehnice de înregistrare din 17.04.2014 și stenograma convorbirilor din 16.04.2014 (f.d.97-100 v.1), de percheziție a biroului nr.10 al Judecătorei Glodeni din 16.04.2014 (f.d.113-117 v.1), de percheziție a anticamerei președintelui Judecătorei Glodeni din 16.04.2014 (f.d.122-123 v.1), privind consemnarea măsurii speciale de investigații controlul transiterii banilor din 22.04.2014 (f.d.132 v.1), de examinare din 21.05.2014 (f.d.176-253 v.1), de examinare a blocului de sistem ridicat la 22.04.2014 din anticamera biroului de serviciu al președintelui Judecătorei Glodeni Cazacu Ion, ce-i aparține asistentului judiciar Igor Sleptov din 30 mai 2014 (f.d.6 v.2), de examinare a blocului de sistem ridicat la 22.04.2014 din anticamera biroului de serviciu al președintelui Judecătorei Glodeni, ce-i aparține asistentului judiciar Barcari Pavel din 30.05.2014 (f.d.11-23 v.2), de examinare a dosarului de supraveghere la cauza penală de învinuire a lui Tincu Petru din 04.07.2014 (f.d.33-47 v.2), de examinare a registrului de înregistrare a persoanelor ce se prezintă în instanța judecătorească din 29.04.2014, (f.d.50-51 v.2), de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice, ridicate prin procesul-verbal din 31.07.2014 din 31 iulie 2014 (f.d.154-156 v.2), rapoartele de expertiză nr.134, 186 din 04.07.2014 și nr.135, 136 din 23.06.2014 (f.d.200-208 și 214-237 v.2), procesele-verbale din 23.07.2014 și încheierile judecătorului de instrucție din 17.07.2014 (f.d.180-181 și 172-173 v.2).

Instanța de apel a precizat că sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost înlăturate și apreciate în modul corespunzător. Vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în art.385 Cod de procedură penală.

În speță, instanța de apel nu a identificat probe pertinente, admisibile, concludente, veridice și utile prin care s-ar confirma existența în acțiunile inculpaților a faptelor infracționale incriminate. Or, întreaga învinuire este bazată exclusiv pe declarațiile denunțatorului, a martorilor provocatori și pe unele acțiuni de urmărire penală și măsuri speciale de investigații administrate cu încălcarea prevederilor art.94 alin.(1) pct.2), 4), 8), 132¹ alin.(2), 132⁵ alin.(1) pct.1), 3), 4), 5), 136⁶ alin.(1), 132⁹ alin.(9) Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, la etapa judecării cauzei în instanța de apel, procurorul a făcut referire și a pledat pentru cercetarea aceluiași declarații și probe scrise, care au servit obiectul examinării și analizei în prima instanță, care a pronunțat o sentință de achitare a inculpaților.

Consecvent, instanța de apel a susținut părerea primei instanțe, potrivit căreia atât organul de urmărire penală, cât și persoana care l-a sesizat au avut un rol activ

în procesul activității speciale de investigații și acumulării probatoriului incriminator, implicarea organului de urmărire penală în constatarea faptelor infracționale de corupție, incriminate inculpaților, fiind decisivă. Or, organul de urmărire penală nu s-a limitat doar la asistarea și înregistrarea acțiunilor de urmărire penală, dar a exercitat acțiuni de provocare la comiterea actelor de corupție, care într-un alt mod, sau situație nu ar fi avut loc.

Examinând argumentele apelului, invocate de către procuror în vederea casării sentinței, au fost apreciate de către instanța de apel ca fiind declarative, combătute de materialele cauzei penale și care, în consecință, urmează a fi respinse.

8. La data de 23 noiembrie 2018, împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, indicând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și dispunerea trimiterii cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, pe motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - motivarea soluției nu este clară; - instanța de apel a reiterat alegațiile primei instanțe în vederea achitării inculpaților, schimbând doar temeiul de achitare și nu a efectuat o proprie cercetare a probelor și circumstanțelor cauzei; - instanța eronat a constatat că întreaga învinuire este bazată exclusiv pe declarațiile denunțatorului, a martorilor provocatori și pe unele acțiuni de urmărire penală și măsuri speciale de investigații administrate cu încălcarea prevederilor art.94 alin.(1) pct.2), 4), 8), 132¹ alin.(2), 132⁵ alin.(1) pct.1), 3), 4), 5), 136⁶ alin.(1), 132⁹ alin.(9) Cod de procedură penală, precum și că măsurile speciale de investigație au fost puse în aplicare fără vreo probă care ar dovedi că Tincu Petru intenționează să ofere sau că ar fi promis bani; - instanțele de fond neîntemeiat au pus la îndoială credibilitatea denunțatorului sub aspectul practicii CtEDO, iar presupusele încălcări avute loc în cadrul urmăririi penale, invocate în soluțiile adoptate, nu au niciun fundament juridic sau probatoriu, greșit fiind desființate actele procedurale întocmite de către organul de urmărire penală și probele administrate în baza acestora; - instanța eronat a conchis că măsurile speciale de investigație au fost puse în aplicare, fără ca la dosar să existe vreo probă care ar dovedi că Tincu Petru intenționează să ofere sau că ar fi promis bani; - instanța nu a ținut cont de faptul că, după terminarea urmăririi penale, nici inculpații și nici avocații acestora, nu au contestat actele procedurale întocmite de către organul de urmărire penală și probele administrate de către acesta, care se conțin la f.d.12-19 v.3 și 3-4 v.4 ale dosarului; - instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei; - contrar celor constatate, vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunilor imputate se dovedește clar prin materialul probator administrat în cauză; - concluzia instanței, precum că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii este eronată; - instanța nu a dat posibilitate acuzării să prezinte proba cu martor, și anume martorul Velișco Liviu, iar alegațiile instanței în combaterea acestui argument, și anume că a oferit această posibilitate, însă procurorul a menționat imposibilitatea prezentării acestuia în ședință, deoarece a părăsit teritoriul R. Moldova, nu sunt plauzibile, or, acest fapt nu poate fi considerat drept un renunț expres al procurorului de la această probă; - nu sunt plauzibile nici alegațiile instanței, precum că la etapa judecării cauzei în instanța de apel, procurorul a făcut referire și a pledat pentru cercetarea acelorași declarații și probe scrise, care au servit obiectul examinării și analizei în

prima instanță, care a pronunțat o sentință de achitare a inculpaților, or, contrar acestora, procurorul a insistat la o nouă audiere a inculpaților și a martorilor acuzații Garștea Grigore, Garștea Nicu și Barcari Pavel; - instanța a denaturat faptele constatate, acestea fiind în contradicție cu probele administrate; - instanța neîntemeiat a constatat că în acțiunile organului de urmărire penală persistă elemente de provocare și deși instanța face trimitere la practica CtEDO, nu explică în ce mod hotărârile Curții sunt aplicabile în speță; - eronat a considerat că respectiva cauză penală a fost intentată în lipsa unei bănuieli rezonabile, că măsurile speciale de investigație au fost puse în aplicare fără ca la dosar să existe vreo probă care ar fi dovedit că Tincu Ion intenționa să ofere sau că ar fi promis bani și că organul de urmărire penală nu a avut un comportament pasiv; - contrar alegațiilor instanței, nici Garștea Grigore și nici Velișco Liviu, nu au fost investigați sub acoperire, - instanța a avut o părere preconcepțată despre nevinovăția inculpaților; - instanța de apel, preluând soluția adoptată de către instanța de fond, s-a limitat la o motivare insuficientă și contrară probatoriului administrat pe cauză, acuzarea prezentând probe concrete, veridice, consecutive și consecvente în vederea stabilirii vinovăției inculpaților de comiterea infracțiunilor imputate.

9. Judecând recursul ordinar declarat de către procuror în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit conchide că recursul urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, la care face referire recurentul, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; dispozitivul hotărârii este expus neclar.

Raportând norma precitată la situația în cauză, Colegiul penal lărgit conchide că acest temei nu și-a găsit confirmare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de către recurent.

Colegiul penal lărgit reține că potrivit sentinței Judecătorei Grigoriopol din 25 aprilie 2016, inculpații au fost *achitați* de sub învinuirea de comiterea infracțiunilor incriminate, *pe motiv că acțiunile acestora nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor.*

Rejudecând cauza în ordine de apel, instanța de apel, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2018, a casat sentința, din alte motive decât cele invocate de către procuror, și a pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații au fost *achitați* de sub învinuirea de comiterea infracțiunilor incriminate, *pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.* Instanța de apel a constatat că, prima instanță a apreciat corect probele și circumstanțele cauzei, și corect a dispus achitarea inculpaților, greșind doar în partea temeiului pus la baza achitării.

Colegiul penal lărgit constată că, procurorul atât în apel cât și în recurs, solicitând casarea hotărârilor judecătorești, a invocat aceleași argumente care se rezumă la aprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, considerând achitarea inculpaților ca fiind un act eronat.

Potrivit art.413 alin.(1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secțiunea 1.

Astfel, potrivit art.385 alin.(1) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunea dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, iar potrivit art.389 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor.

Consecvent, potrivit art.8 alin.(1) și (3) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului.

Colegiul penal lărgit consideră necesar să precizeze că, în contextul prevederilor art.24 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, urmărirea penală, apărarea și judecarea cauzei sunt separate și se efectuează de diferite organe și persoane. Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

În temeiul art.51 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, procurorul este persoana care, în limitele competenței sale, exercită sau, după caz, conduce în numele statului urmărirea penală, reprezintă învinuirea în instanță, exercită sau, după caz, conduce și alte atribuții prevăzute de prezentul cod. În cursul judecării cauzei, procurorul reprezintă învinuirea în numele statului și prezintă în ședința de judecată probele acumulate de organul de urmărire penală.

Aceste norme de conduită ale actorilor implicați în procesul penal sunt necesare, anume pentru ca procesul penal, ca sistem unitar, să-și realizeze scopul prevăzut la art.1 alin.(2) și (3) Cod de procedură penală, și anume să protejeze persoana, societatea și statul de infracțiuni, precum și să protejeze persoana și societatea de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetare a infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată. Organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuیتă, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale.

Potrivit jurisprudenței Înaltei Curți de la Strasbourg, în ceea ce privește principiul prezumției nevinovăției, reflectat în art.6 § 2 CEDO, care enunță că, principiul prezumției de nevinovăție impune, între altele, ca, în îndeplinirea funcțiilor lor, membrii completului de judecată să nu pornească de la ideea preconcepută că inculpatul a săvârșit fapta incriminată; sarcina probei revine acuzării și orice îndoială este în avantajul persoanei acuzate. În plus, acuzarea are obligația de a-i preciza persoanei în cauză ce acuzații i se aduc – pentru a-i oferi ocazia să își pregătească și să își prezinte apărarea în mod corespunzător – și de a oferi probe suficiente pentru a întemeia o declarație de vinovăție (*Barberà, Messegué și Jabardo împotriva Spaniei, pct. 77; Janosevic împotriva Suediei, pct. 97*). Astfel, dreptul oricărui acuzat de a fi prezumat nevinovat și de a solicita ca acuzarea să aibă obligația de a dovedi acuzațiile formulate împotriva sa intră sub incidența noțiunii generale de proces echitabil, în sensul art.6 § 1 CEDO, care se aplică procedurii de stabilire a pedepsei (*Phillips împotriva Regatului Unit, pct. 39-40; Grayson și Barnham împotriva Regatului Unit, pct. 37 și 39*).

Astfel, având în vedere normele sus-citate, Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.93 alin.(1), (3) și (4) Cod de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

Elementele de fapt pot fi folosite în procesul penal ca probe dacă ele au fost dobândite de organele de control de stat, organul de urmărire penală, de organul de constatare sau de altă parte în proces, *cu respectarea prevederilor prezentului cod*.

Datele de fapt obținute *prin activitatea specială de investigații* pot fi admise ca probe numai în cazurile în care ele au fost administrate și verificate prin intermediul mijloacelor prevăzute la alin.(2), în conformitate cu prevederile legii procesuale, cu respectarea drepturilor și libertăților persoanei sau cu restricția unor drepturi și libertăți autorizată de către instanța de judecată.

Consecvent, potrivit art.95 alin.(1) și art.101 alin.(1), (4) și (5) Cod de procedură penală, sunt admisibile probele pertinente, concludente și utile administrate în conformitate cu prezentul cod. Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Hotărârea de condamnare nu se poate întemeia, în măsură determinantă, pe declarațiile martorului protejat sau pe probele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații.

În context, Colegiul penal lărgit reține că recurentul invocă în principal două aspecte, primul – dezacordul său față de desființarea, în baza art.94 alin.(1) pct.2), 4), 8), 132¹ alin.(2), 132⁵ alin.(1) pct.1), 3), 4), 5), 136⁶ alin.(1), 132⁹ alin.(9) Cod de procedură penală, a unor probe esențiale și al doilea – dezacordul față de calificarea acțiunilor organului de urmărire penală drept provocare la comiterea infracțiunii.

Cu referire la cel dintâi aspect, Colegiul penal lărgit constată că, contrar pretențiilor recurentului, încălcarea rigorilor procedurale, prevăzute de normele pre-

citare, la efectuarea urmăririi penale, inclusiv activitatea specială de investigație, precum și administrarea probelor în rezultatul acestor proceduri, este indubitabilă, decizia instanței de apel fiind una corectă, impusă atât de aceste norme, dar și de principiile internaționale asumate de Republica Moldova prin aderarea la instrumentele privind drepturile și libertățile fundamentale ale omului. Or, în cazul acceptării unor astfel de probe și condamnarea persoanei în baza lor, ar duce inevitabil la o nouă condamnare a Republicii Moldova de către CtEDO.

Colegiul penal lărgit reiterează rolul instanței de judecată în procesul penal, inclusiv cel de a nu permite condamnarea persoanei decât în baza unor probe verosimile, administrate în strictă conformitate cu legea procesual penală, astfel încât să nu trezească niciun dubiu referitor la veridicitatea concluziilor adoptate în baza lor, limitele judecării cauzei și competențele instanței, care, nu se referă în nici un fel la atribuții de administrare a probelor, limitându-se doar la o judecată în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală.

Respectiv, calitatea probelor puse la baza învinuirii ține în exclusivitate de competența organului de urmărire penală, iar cercetarea, aprecierea lor și adoptarea ulterioară a soluțiilor este de competența instanțelor de judecată.

Cu referire la cel de-al doilea aspect, Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.94 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute prin provocarea, facilitarea sau încurajarea persoanei la săvârșirea infracțiunii.

În speță, instanța de apel corect a reținut că, la constatarea faptelor infracționale incriminate inculpaților, implicarea organului de urmărire penală a fost decisivă, având în vedere că acesta nu s-a limitat la asistarea și înregistrarea acțiunilor de urmărire penală, dar a participat activ pe tot parcursul procesului, prin întreprinderea acțiunilor de provocare la săvârșirea infracțiunii și până la realizarea acesteia. Or, din circumstanțele în care au fost comise faptele incriminate, reținute de către organul de urmărire penală și a prezenței active a persoanelor care au acționat conform rolurilor atribuite de către organul de urmărire penală, cum ar fi Popa Mihail, Garștea Grigore, Velișco Liviu în lanțul evenimentelor comiterii acestor infracțiuni, nu se conturează certitudinea că inculpații ar fi săvârșit infracțiunile incriminate fără implicarea organului de urmărire penală.

În sensul celor relatate, Colegiul penal lărgit face referire la *Hotărârea CtEDO din 08.08.2016, în Cauza Morari c. Republicii Moldova*, § 30-33, unde Înalta Curte reamintește că:

„...potrivit regulii generale, admisibilitatea și evaluarea probelor sunt reglementate de legea națională și apreciate de instanțele naționale (a se vedea, printre alte hotărâri, *Van Mechelen și alții contra Olandei*, 23 aprilie 1997, § 50, Rapoarte de Hotărâri și Decizii 1997-III; *Ramanauskas contra Lituaniei*[GC], no.74420/01, § 52, ECHR 2008; *Bukov contra Rusiei*[GC], no.4378/02, § 88, 10 March 2009). Totuși, admiterea unor anumite probe poate genera un proces inechitabil. Așa s-a dovedit a fi cazul, spre exemplu, a probelor obținute ca rezultat a tratamentului inuman, aplicat cu scopul de a obține mărturii (vezi *Jalloh contra Germaniei* [GC], no.54810/00, § 99, ECHR 2006-IX) sau probele obținute prin

intermediul provocărilor de către polițiști (vezi *Teixeira de Castro contra Portugaliei*, 9 June 1998, *Declarații*, § 38, 1998-IV).

Provocările organizate de poliție au loc atunci când ofițerii implicați – fie membrii forțelor de securitate, fie persoanele care acționează conform instrucțiunilor lor – nu se limitează doar la investigarea activității criminale într-o manieră pasivă, dar exercită asupra subiectului o influență de natură să-l determine la săvârșirea unei infracțiuni pe care în mod normal nu ar fi comis-o, cu scopul de a permite stabilirea infracțiunii, inclusiv să furnizeze probe și să facă posibilă acuzarea (vezi *Ramanauskas*, citat mai sus § 55).

Pricipiul de mai sus a fost reflectat în cauzele *Bannikova v. Rusia* (no.18757/06, § 47, 4 Noiembrie 2010) și în *Veselov și alții contra Rusiei* (no.23200/10, 24009/07 și 556/10, § 92, 2 Octombrie 2012) în care Curtea a atenționat că operațiunile sub acoperire necesită executate într-o manieră pasivă, fără nicio presiune care l-ar determina pe reclamant la săvârșirea infracțiunii prin mijloace cum ar fi preluarea inițiativei de a contacta reclamantul, reînnoirea ofertei în pofida refuzului inițial, încurajare insistentă, promisiunea de avantaje financiare cum ar fi creșterea prețului peste medie, sau apelarea la compasiunea reclamantului.

Ținând cont de importanța principiilor reflectate mai sus, Curtea a reținut în cauza *Ramanauskas* (citată mai sus, § 60) că atunci când un acuzat afirmă că a fost provocat să comită o infracțiune, instanțele trebuie să examineze minuțios materialele dosarului, iar pentru ca procesul să fie echitabil în sensul art.6 § 1 al Convenției, toate probele obținute în rezultatul provocării organizate de polițiști urmează a fi excluse. Acest lucru este valabil în mod special în cazul când operațiunile poliției au avut loc în lipsa cadrului legal adecvat sau în lipsa măsurilor de siguranță necesare.”(citat încheiat).

Totodată, având în vedere că aceste două aspecte, invocate de către procuror și analizate de către instanța de recurs în rândurile de mai sus, au fost invocate și în fața instanței de apel, care le-a dat o apreciere corespunzătoare, pronunțându-se argumentat și detaliat asupra lor, în conformitate cu art.414 Cod de procedură penală.

Colegiul penal lărgit consideră că o reiterare a alegațiilor instanței de apel este inutilă, din moment ce, fiind de acord cu ele, le însușește pe deplin, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene a Drepturilor Omului, care în cauza *Albert vs România din 16.02.2010, a statuat în pct.37 că art.6§1 CEDO*, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19.04.1994, pct.61*). Cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Cu referire la argumentele recurentului privind proba cu martorul *Velișco Liviu*, dezacordul cu alegațiile instanței, precum că i-ar fi oferit acuzatorului posibilitatea să prezinte această probă, doar că procurorul a susținut că nu poate să asigure prezența martorului, acesta fiind plecat peste hotare, cu alegațiile instanței, precum că la etapa judecării cauzei în instanța de apel, procurorul a făcut referire și a pledat pentru cercetarea aceluiași declarații și probe scrise, care au servit obiectul examinării și analizei în prima instanță, care a pronunțat o sentință de achitare a

inculpaților, Colegiul penal lărgit menționează că acestea nu sunt întemeiate, fiind reținute următoarele.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 22.01.2018, acuzatorul de stat a solicitat citarea repetată a martorilor Popa Mohail, Garștea Nicu, Barcari Pavel, Sliptov Igor, Velișco Liviu și Guțu Viorel, ședința de judecată fiind amânată pentru data de 23.02.2018 (f.d.215 v.6). Respectiva ședință a fost amânată pentru data de 02.03.2018 (f.d.218 v.6).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 02.03.2018, a fost audiat doar martorul Barcari Pavel, ședința fiind amânată pentru data de 19.03.2018 (f.d.7 v.7).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 19.03.2018, au fost audiați martorii Garștea Nicu și Garștea Grigore, iar procurorul a solicitat să i se acorde timp pentru prezentarea martorilor Velișco Liviu și Guțu Viorel, fiind anunțată întrerupere pentru data de 12.04.2018 (f.d.8 v.7), ședință la care a fost anunțată întrerupere pentru data de 24.04.2018 (f.d.11 v.7).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 24.04.2018, procurorul a insistat asupra necesității audierii martorului Velișco Liviu, solicitând, din nou, acordarea unui termen pentru acest fapt, ședința fiind întreruptă pentru data de 31.05.2018 (f.d.12 v.7).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 31.05.2018, procurorul din nou a solicitat amânarea termenului pentru asigurarea prezenței martorului Velișco Liviu, ședința fiind întreruptă pentru data de 19.06.2018 (f.d.12, 14 v.7).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 19.06.2018, procurorul a anunțat imposibilitatea asigurării prezenței martorilor Velișco Liviu și Guțu Viorel, și menționând că nu renunță la respectivele probe, a considerat posibilă examinarea mai departe a cauzei și ulterior a finalizării cercetării judecătorești (f.d.14, 20 v.7). Ședința a fost întreruptă pentru data de 10.07.2018.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 10.07.2018, au fost audiați inculpații Tincu Petru și Cazacu Ion, iar procurorul a reconfirmat poziția sa de a fi încheiată cercetarea judecătorească, solicitând totodată, întreruperea ședinței, pe motiv că, procurorul Munteanu Victor vrea să participe și el în dezbateri. Ședința a fost întreruptă pentru data de 17.09.2018 (f.d.21 v.7).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 17.09.2018, a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel (f.d.21, 27 v.7).

Prin urmare, se constată că instanța de apel mai bine de jumătate de an i-a oferit posibilitate procurorului să asigure prezența martorului Velișco Liviu, amânând sau întrerupând ședințele de judecată.

Colegiul penal lărgit reiterează că, în virtutea art.51 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, anume procurorul este învestit de către stat cu atribuții în vederea înaintării învinuirii și prezentării probelor în acest sens.

Imposibilitatea acestuia de a prezenta o probă sau alta se egalează cu lipsa ei.

În speță, instanța i-a acordat procurorului suficient termen pentru asigurarea prezenței martorului, iar amânarea/întreruperea ședințelor de judecată nu puteau continua la nesfârșit și prin urmare, instanței de apel nu-i poate fi imputat faptul că nu i-a dat posibilitate acuzării să prezinte proba cu martorul Velișco Liviu.

Consecvent, Colegiul penal lărgit menționează că, în virtutea prevederilor art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza, nu poate propunța o hotărâre de condamnare bazată pe aceleași probe, care au fost puse la baza sentinței de achitare, iar în această ordine de idei, reiterând principiul prezumției nevinovăției prevăzut la art.8 Cod de procedură penală și a rolului instanței de judecată prevăzut de art.24 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, instanța de apel nu putea lua o altă hotărâre decât cea de achitare a inculpaților, în caz contrar, așa cum a fost evidențiat mai sus, ne-am fi aflat în situația încălcării art.6 § 2 din Convenția EDO.

Având în vedere cele evidențiate supra și examinând criticile recursului declarat, prin prisma materialelor cauzei și a legislației procesuale pertinente, Colegiul penal lărgit concludă că, instanța de apel just a conchis că, prima instanță a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia privind nevinovăția inculpaților.

Precum și că, acuzarea nu a prezentat probe pertinente, concludente și utile, care ar proba vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate.

Complementar, având în vedere că, procurorul își întemeiază recursul, în cea mai mare parte, pe modalitatea de apreciere a probelor și nu argumentează ilegalitatea hotărârii judecătorești din punct de vedere al erorii de drept admise la judecarea cauzei, Colegiul penal lărgit consideră necesar să precizeze că, la etapa judecării cauzei în recurs, Instanța supremă nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, acestea fiind atributul exclusiv al acestor instanțe.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că instanța a avut o părere preconcepută despre nevinovăția inculpaților, Colegiul penal lărgit menționează că, având în vedere principiul prezumției nevinovăției, anume de pe această poziție începe examinarea cauzei penale. Or, orice proces de judecată începe de la a prezuma persoana ca fiind nevinovată, iar acuzatorul de stat trebuie să aducă probe care să demonstreze contrariul și doar ulterior, în cazul în care acesta a prezentat probe pertinente, concludente, utile și veridice, instanța se poate pronunța asupra vinovăției persoanei și condamnării ei.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că motivarea soluției nu este clară, Colegiul penal lărgit menționează că, în virtutea art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, acesta nu este temei de recurs.

Or, art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, la care face referire recurentul, prevede că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *dispozitivul hotărârii* este expus neclar, și nu „*motivarea soluției*”.

Cu referire la argumentele recurentului, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul penal lărgit reiterează că, contrar celor invocate, instanța de apel a examinat motivele apelului în ansamblu și

dându-le o apreciere corespunzătoare, conform art.414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, indicând temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea lor, precum și motivele adoptării soluției.

Prin urmare, argumentele recurentului expuse la pct.5 al prezentei decizii sunt neîntemeiate, decizia instanței de apel în acest sens fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

Analizând materialele cauzei și hotărârea judecătorească atacată, Colegiul penal lărgit nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea acesteia.

Potrivit dispoziției art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal lărgit conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de către procuror, care urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

10. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura Anticorupție Munteanu Victor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2018, în cauza penală în privința inculpaților Cazacu Ion și Tincu Petru, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată, pronunțată la data de 01 august 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Victor Boico

Nadejda Toma

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac